

نوروز در تاجیکستان

به مناسبت عید نوروز، شهر دوشنبه و به خصوص بدخشان تاجیکستان حال و هوای خاصی دارند. خانه تکانی، جنب و جوش مردم تاجیک برای آذین بندی خیابان ها و منازل برای استقبال از بهار و برپایی جشن نوروز، شنیدنی و دیدنی است.

تاجیکان فارسی‌زبان بیش از دو دهه است که دل به آیین‌های نیاکان از جمله نوروز باستانی بسته‌اند و اکنون آن‌ها همراه با ایرانیان و دیگر مناطق فارسی‌زبان، نوروز را به عنوان یک جشن ملی تجلیل می‌کنند. تاجیکان با پای‌بندی به سنت‌های اصیل خود نوروز را زیر عناوین «عید بهار» و «جشن کشاورزان» زنده نگه داشتند. عید نوروز در تاجیکستان و برخی دیگر از نقاط آسیای مرکزی «عید سر سال» یا «عید سال نو» نامیده می‌شود.

روز نوروز در تاجیکستان با سال شمار دهقانی تاجیکی اول ماه حمل و با حساب میلادی 21 یا 22 مارس شروع می‌شود که به نام «خدیبر ایام» یعنی جشن بزرگ معروف است. جشن نوروز برای مردم تاجیکستان، جشنی ملی و دیرینه است.

تاجیک ها از نوروز به عنوان رمز دوستی و زنده شدن تمام جانداران یاد می‌کنند. در این ایام دید و بازدید از اقوام و بزرگان صورت می‌گیرد. به مزارها می‌روند و قرآن و دعا می‌خوانند. هم چنین در بدخشان مدیحه سرانی در وصف پیامبر (ص) و امامان معصوم (ع) انجام می‌دهند.

مردم تاجیکستان به ویژه «بدخشانیان» در ایام عید نوروز خانه تکانی و ظروف خانه را کاملاً تمیز می‌کنند تا گردی از سال کهنه باقی نماند

تاجیک ها هم تقریباً هم چون ایرانی ها سفره هفت سین می‌چینند که به آن سفره «دسترخان» می‌گویند. دسترخوان سفره‌ای است که سرتاسر اتاقی بزرگ گذاشته می‌شود و انواع و اقسام شیرینی، میوه و غذا روی آن می‌گذارند.

مردم تاجیکستان همچنین با حضور در پارک ها و اماکن عمومی و تفریحی شهر دوشنبه پایتخت تاجیکستان نخستین روز بهار را جشن می‌گیرند. این مراسم که به گلگشت نوروزی معروف است در شهرها و روستاهای تاجیکستان برگزار می‌شود. عرضه سفره های هفت سین و لباس های رنگارنگ محلی در قالب نمایشگاه های خیابانی، پخت غذاهای ملی و مسابقات کشتی گیری از مراسم هایی است که در جریان برگزاری مراسم گل گشت نوروزی اجرا می‌شود.

جشن رنگارنگ نوروز در تاجیکستان

مراسم زیبای گل‌گردانی نیز به مناسبت بیداری طبیعت و آغاز شکفتن شکوفه‌های گل‌ها و درختان برگزار می‌شود. در زمان‌های قدیم وظیفه گل‌گردانی به عهده بزرگسالان بود، اما امروزه این مراسم را در اکثر محله‌ها، کودکان و جوانان انجام می‌دهند. گل‌گردان‌ها از تپه‌ها و دامنه کوه‌های اطراف گل می‌چینند تا اهل شهر و دیار خود را از پایان یافتن زمستان و سر رسیدن بهار آگاه کنند و به آن‌ها

مژده آغاز سال و کشت و کار و آمدن نوروز می‌دهند. این مراسم میان تاجیک‌ها به «باچیچک» یا «باچیچک‌گویی» هم معروف است.

بسیاری از نوزادانی که روز 20 یا 21 ماه مارچ (مطابق با اول نوروز) در استان بدخشان تاجیکستان به دنیا می‌آیند، به دلیل محبوبیت فراوان جشن نوروز در این سرزمین، «نوروز» یا «نوروزشاه» یا «نوروزگل» نام می‌گیرند.

نوروز در این کشور به نام «جشن بزرگ» معروف است. همه مردم شهر در محلی به نام نوروزگاه جمع شده و در این مکان برنامه‌های مختلف فرهنگی هنری ورزشی برای آنها اجرا می‌شود.

برگزاری مراسم نوروز در تاجیکستان همچون ایران، حال و هوای خاصی به مردم تاجیک می‌دهد.